PENSEO

N-ro 312

okt. / 2017

Monata Beletra Revueto en Esperanto

Honorita de Premio Grabowski, 1994

Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 28-a jaro http://www.elerno.cn/penseo/penlisto.htm

Anteo (Ĉinujo)

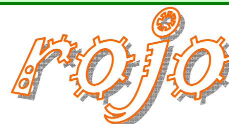
rivero

kolektante forton de la tuta vivo,
kuras ĝi al maro,
iam spite al kamaradiĝo kun
makuloj.
aspirante al impeto,
ĝi vagas mil jarojn.
jam ne sangvina,
ĝi kuŝas en la kirlo esperita
sed la membroj kadukas.
vaporiĝa la juneco
lamentas sur la ĉielo.
la spuroj erarvojaj
rearanĝiĝos en venontvivo.

maro

moviĝo aŭ kvieto
dependas de la luno kaj vento.
en la vasteco sen egoo
ĝi toleras ĉion pacience.
la pasia kaŝfluo
falas en abismon.
la ondoj ridaj
estas nur masko dum tago.
la belulino sur la luno kaj la
marvirino
estas monstroj en sonĝoj.
ilia rideto
igas min ĝoje krii tri aŭtunojn.

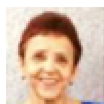

petolante
ĝi trairas ĉarmajn la pejzaĝojn.
florpetaloj al ĝi donas sian sinon kaj
brakumon.
ŝajne ĝi sonĝe vagas.
falfolioj ĵaluzas ja vane.
impetado ne necesas;
ĝi nur deziras la tepidan fondon
daŭri ĝis eterne,
la pejzaĝojn senlimaj
kaj salikoketon akompani ĝin ĉiam.
ordinareco estas feliĉo.
ĝi ne plu ambicias vidi feinojn
sinbanajn.
restante en pajla dometo,
ĝi plukas krizantemojn kaj aprezas
sian ombron ĉe la heĝo.
kia oldulo optimisma!

semoj mistrafaj

naĝante nude en lago sensala,
ĝin spicis mi per ŝvito kaj urino;
prosperas herboj sur fundo ovala.
ricevas ĉirkaŭplekton mi—sardino.

Maria Nazaré Laroca (Brazilo)

Gasto

Nedezirinda gasto,
kiu nin konfuzas: jen doloro
(abstrakta substantivo

nur en la vortaro).

Bruego de rompitaj tendenoj
fulmtondras en la ŝultro,
bruligas la kolon,
kaj frostigas la perpleksan brakon:
flugon abortitan, orfon de ĝojo.
Sed la korpo plu vojaĝas.

Juiz de Fora, 19/08/2017.

Konversacio

Poemumi Esperante
estas ravanta magio,
ja facile komprenebla.

La poem' el la montaro
transiras la kontinentojn,
ĉe fremdaj landoj gastiĝas.

Kaj kun la versoj babilas
foraj koroj eksterlandaj:
jen bona akvo trinkebla
en tempo soifoplena.

Juiz de Fora, 22/082017.

Poemeto por Marjorie Boulton

"Ŝajnas ke, dum mi serĉas mian propran plej realan memon, mi duonkonscie serĉas ion, kio estos valida por ĉiuj homoj." *(Marjorie Boulton)*

Marjorie Boulton: poetin' multobla,
nia plej brila stelo el poezio,
virino homama, nin adiaŭas,
kaj l' esperanta mond' sopiras orfa.

Tamen Parnaso glore al ŝi festas;
gaje dancantaj muzoj ŝin akceptas,
kaj al ŝi regalas per donac' unika:
bunta bukedo da poemoj ŝiaj,
kiuj iĝis vivantaj floroj lumaj.

Juiz de Fora, 31/08/2017.

Paŭlo Silas (Brazilo)

Orienttimorano

Mi vidis orienttimoranon en buso.
Mi ne scias, kial li venis al Brazilo,
kiom da tempo li estas ĉi tie,
nek ĉu li venis labori aŭ studi.
Mi ne demandis lian nomon.
Mi ne parolis kun li.
Mi vidis lin kiam li jam estis elbusiĝinta.
Mi trovis orienttimoranon en Brazilo.
Kaj tio estas bona.

Du uzitaj okuloj

Mi havas du uzitajn okulojn.
Vi povus diri, ke ne,
ke miaj okuloj estas novaj.
Por konsenti kun vi, mi diros,
ke mi havas du duonnovajn okulojn.
Duonuzitaj ja.
Hieraŭ, kiam mi malfermis libron,
mi rigardis per ĉi du okuloj
kaj falis de la seĝo kie mi sidis.
Mi falis dum dudek ses jaroj ĝis alveni al putofundo.
Malluma, malseka kaj silenta putofundo.
Kia puno estas memkonscio!
Mi konsciis, ke unu vivo ne sufiĉas
por esplori profunde ĉion registritan en la multaj miloj da libroj
de la universitata biblioteko,
eĉ ne por leki la pinton de la glacimonto.
Sensencas legado antaŭ tiu panoramo.
La homara sciaro humiligas min.
Se mi turnus mian atenton al transcendaj klarigoj?
Mi povus aĉeti dion kontraŭ bagatela pago:
iro al templo, legado de esoterismaj doktrinoj.
Tamen mi preferas la halucinan konscion

kiu perdigas.
Miaj du uzitaj okuloj ne sukcesos vidi,
legi, kompreni, postvivi ĉion.

Mori (Usono)

AFORISMe (24)

Ŝultroj de
idiotoj
estas trono de
despotoj.

***

Kie neniu
estas malriĉa
tie estas la lando
de homo feliĉa.

***

La plej bona lando
ne estas tie, kie
vivas homo plej riĉa
sed tie, kie neniu
estas malriĉa.

***

Kie oni vivas
laŭ leĝoj de ĝangalo,
la morala nivelo
estas tiel malalta
kiel tiu de animalo.

***

Kio estas la diferenco
inter putraj terpomoj
kaj tiuj, kiuj indiferencas
pri suferoj de homoj?

***

Pardono
estas ĉiela donaco
dank' al kiu
ĉiuj vivas en paco.

***

Kia via edz(in)o
tia via destino.

***

Antaŭ ol ajnan aferon
ektuŝi,
sciu kion vi intencas
akuŝi.

***

Kial homoj inteligentaj
kaj saĝaj,
batalas en militoj
kiel bestoj sovaĝaj!?

***

Kie mankas mizero,
homo vivas kun honor'
kaj libero
tie estas paradizo
sur la tero.

***

Sen justo,
kaj libero
ne ekzistas
prospero.

***

Grandecon de l' homo
mezuru ne laŭ mono
nek posteno
nek oro,
sed laŭ la grandeco
de l' koro.

***

Ho, kiom da bonuloj
sen posteno kaj mono
kaj kiom da etmensuloj
sur la alta posteno!?

***

La mondon misgvidas
riĉaj idiotoj
kaj stultaj despotoj.

***

Idiotoj
kreas despotojn
kaj despotoj regas
idiotojn.

***

La ĉefa kialo de
bataloj inter homaro
estas avaro.

***

Murdo
ĉiam estas murdo,
ĉu murdo
sur stratoj,
ĉu murdoj de
soldatoj.

***

En la militoj
kiujn kreas idiotoj
mortas senkulpaj
patriotoj.

Cezar (Germanujo)

Misa kiso

por Anastasia

Iam kisis sukotas'
floran bendon de anas'.
Tia tas' sen cara pas'
blindis pli ol ananas'.

Ekcerbumis la anas'
pri la kis-atak' de l' tas'.
"Kia granda embaras'
pro l' fieco de fatras'!"

VIVU LA VIV'

Vivu la homaro,
sed ne ensupa haro
pro raskonflikta faro.

Vivu pacemuloj
sen la armilpostuloj
de psikopataj uloj.

Vivu grandaj mitoj,
malpli la mitaj ritoj
kaj tute ne militoj!

** Mi ĵus spontane verkis ĝin, post la legado de tiu taga poemo:*

RUSS WILLIAMS

Dimanĉe ni revenis de vizito
kvartaga en Poznano (jara rito)
kaj lunde legas mi ke Trump kaj Kim plu
insultas kaj minacas pri milito.

Et Liv (Ukrainio)

Splitet'de feliĉo

Al O.

Rompiĝis feliĉo iam
je multaj splitetoj,
kaj vento dispelis ilin
tra l'tuta mondo,
kaj diris saĝuloj oldaj:
se tiu spliteto trafos
la koron de iu viro, -
renkontos li tuj feliĉon,
kaj tio signifas amon.

Kaj unu matenon aŭgustan
enflugis la ĉambron spliteto
kaj koron pikvundis mian.
Renkontis mi tuj ĉarmulinon,
postiris mi ŝin ĉiutage,
rigardis en ŝiajn okulojn,
enamiĝinte pasie.
Mi havis eĉ foje bonsŝancon
brakumi ŝin forte kaj dolĉe,
ebriiĝante pro l' lipoj
kun la bonodor' magnolia.

Sed kovris la sunon nebuloj.
kaj tiu splitet' elkoriĝis
kaj, dolorigante la koron,
rapidis al iu alia,
kaj la ĉarmulin' malaperis,

lasinte en mia memoro
rideton kvietan kaj luman,
ĉar diras la samaj saĝuloj,
ke estas feliĉo tre trompa
kaj longe neniam ĝi daŭras.

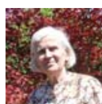
Wally Du Temple (Kanado)

Tradicioj de la Amiŝoj

Mi vekiĝas en urbeto Amiŝa
Centro de farmkulturado varia
Kie kamparanoj arde bienumas
Virinoj kun ŝtrumpoj nigraj, longaj jupoj
Viroj kun barboj maturaj, ŝelkoj elastaj
Resistas kontraŭ influoj modernaj.
Nenia monoagrikulturo monotonas
Kampoj novalas.
Porkoj, bovinoj paŝtas ĉe nekulturata plugter'
Rotacio de rikoltoj kutima afer'
Maizo, milio, luzerno, tritiko
Pennsylvaniaj kampoj jen bunta stebaĵo.
Trarigardante gastejan fenestron
Subite mi aŭdas sonon 'klip klop, klip klope'
De feraj hufŝuoj ritme sonritme 'klip klope'
Antaŭ ol mi vidas kaleŝon nigran, ikone
  Amiŝan
Dratradioj kirle kaŝitaj pro radrapidec'
Kaj aĝa presbitero per gvidperfektec'
Bridas sian ĉevalon por halti
Kaleŝon kiel aŭto
En traveturebla memserva vojo
Por depreni
Monbiletojn de pagista maŝino
Per plasta
Debitkarto.

Elena Popova (Bulgario)

GUTOJ DA SANO

En luliloj de folioj
miloj da gutetoj
dormas sorĉitaj
de naturaj sekretoj.
Vekas ilin l 'aŭroro:
—Tempo estas por laboro!
De malsekaj branĉetoj
alteriĝas rosgutetoj,
kantas kaj petas:
— Venu vi nudpiede,
paŝu kaj al ni kredu —
sanon ni donacas!

Gajo (Ĉinujo)

aŭtuno

kara aŭtuno,
dankon ke vi forpelis
teruran varmon!

dankon pro viaj
malvarmeta ventblovo
kaj milda pluvo!

dankon pro via
ĉiel' pli alta, blua
kun blanka nubo!

dankon pro via
lun' pli ronda kaj brila
kun imagigo!

dankon pro ke la
matenaj roseroj sur
herboj brilperlas!

dankon pro ke la
ruĝaj folioj kvazaŭas
printempajn florojn!

dankon pro viaj
orecaj kampoj vastaj
kun rikoltriĉo!

aŭtun' homviva
estas ankaŭ plej bela
kun multa ĝojo !

Ivaniĉka Maĝarova (Bulgario)

Ne kredu l' nokton –
ree ĝi mensogos vin.
Fajreg' pro dolor'.

Paro promenis
laŭ la luna vojeto.
Smeralda tago.

Tablo rompita.
Nefinlegita libro.
Anim' vundita.

La teron kovras
neĝeroj. Frosta maten'.
La vino brilas.

Zhuangzi (369-286 a.K)

Zhuangzi

ĈAPITRO DEKDUA

La ĉielo kaj la tero

§12-02

La Majstro diras: "La Taŭo loĝas en la silenta abismo, klara kaj pura. Sen la Taŭo, la muzikiloj el metalo kaj ŝtono ne sonoras kaj, eĉ se ili eligas sonojn, ili ne sonoras, krom se ili estas ekfrapitaj de la Taŭo. Kiu do povas determini tiajn kvalitojn de ĉiuj estaĵoj en la mondo? La homo kun reĝeca virto gardas ĉiam sian simplan naturon kaj hontas implikiĝi en mondecaj aferoj. Li radikas en la origina fonto de la Taŭo kaj estas sufiĉe inteligenta por penetri en la landon de mistero. Tial lia virto estas profunda, kaj lia menso estas reagema al la ekstera mondo tiam, kiam ĝi estas stimulita. Sekve, sen la Taŭo la fizika formo estas senviva, kaj sen la virto la vivo ne brile manifestiĝas. Ĉu do tiu, kiu konservas sian fizikan formon, plene disvolvas sian virton kaj evidentigas la grandan Taŭon, ne vere posedas la reĝan virton? Granda kaj impona, li subite aperas kaj rapide moviĝas sekvate de la estaĵoj de la mondo. Tia ja estas la homo kun la reĝeca virto!

La Taŭo aspektas mallume kaj profunde kaj sonas silente kaj trankvile. Kaj tamen li povas sola vidi la lumon en la mallumo kaj aŭdi la harmonion en la silento. Tial en la plej profunda profundo estiĝas la estaĵoj; en la plej mistera mistero ekzistas la esenco. En sia rilato kun la estaĵoj en la mondo la Taŭo, kvankam malplena, kontentigas ĉiajn bezonojn iliajn; kvankam rapide moviĝanta, ĝi estas la loĝejo de ĉiuj estaĵoj, grandaj kaj malgrandaj, longaj kaj mallongaj, proksimaj kaj malproksimaj."

§12-03

Dum sia vojaĝo al la nordo de la Ruĝa Rivero, la Flava Imperiestro supreniris sur la montaron Kunlun kaj rigardis suden. Reveninte li trovis, ke lia nigre brila perlo (la Taŭo) perdiĝis. Inteligento estis sendita por ĝin serĉi, sed li ĝin ne trovis. Akravido estis sendita por ĝin serĉi, sed li ne sukcesis. Elokvento estis sendita por la samo, sed ankaŭ li ne sukcesis. Finfine la Stulto estis sendita por tio, kaj li ĝin trovis. La Flava Imperiestro diris: "Kiel strange estas, ke eĉ Stulto povis ĝin trovi!"

§12-04

La instruisto de la reĝo Yao estis Xu You;

la instruisto de Xu You estis Nie Que; la instruisto de Ye Que estis Wang Yi; la instruisto de Wang Yi estis Bei Yi.

La reĝo Yao demandis Xu You, dirante:

"Ĉu Ye Que povas esti la reĝo? Mi petos Wang Ni, ke tiu invitu lin."

"Tio estos danĝera por la regno!" diris Xu You. "Kiel homo, Ye Que estas inteligenta kaj sagaca. Liaj talentoj multe superas tiujn de aliaj, kaj li scias interpreti la naturon pere de homaj penoj. Li estas lerta en evitado de eraroj, sed li ne scias iliajn kaŭzojn. Se oni konfidos al li la regadon, li sin turnos al la homa inĝenieco kaj neglektos la naturon. Li rilatigos ĉion al sia mem en la traktado de ĉiuj aferoj; li adoros la sciojn kaj kursekvos ilin; li estos pelata de la aferoj kaj dronos en ili; li estos sklavo de la cirkonstancoj kaj de la aferoj; li submetiĝos al ĉiuj influoj kaj havos nenian fiksan ideon. Kiel do li povos esti taŭga por fariĝi la reĝo? Li povos esti ministro, sed li ne povos esti la reĝo. Lia regado estos la kaŭzo de malordo — katastrofo por la ministroj kaj ruinigo por la regno."

elĉinigis

Wang Chongfang

(Ĉinujo)

Ĉineske

Vejdo (Ĉinujo)

Ankaŭ vi estas lupo

el la rakontoj pri Afanti

—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Nobelo
ŝafon savis el
la buŝo de lupo kaj
ĝi sekvis lin kun fidel'
al hejm' de l' nobel'.

Li hejmen
iris fiera.
Li preparis buĉi ĝin
per tranĉilo ŝtalfera
per man' kruela.

La ŝafo
pro lia perfort'
blekadis ja senĉese
en lia malgranda kort'
evite de mort'.

La krio
Afanti-n vere
surprizis, kiu loĝis
najbare, netolere
iris kolere

al la kort'.
Klare la nobel'
diris: "Mi ĝin el lupo
savis pro ĝia mizer'
sub brutala pel'."

Afanti
jen serioze
ĉuis: "Kial ne dankas
ĝi, sed blekas riproĉe
kaj tre nervoze?

Riproĉas
ĝi mizere sub
via mortiga pozo.
Vi agas kun peza kulp',
vi ja estas lup'!"

Frenezulo

el la rakontoj pri Afanti

—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Afanti

post longa resto
en urbo pro afero
reiris al hejm-nesto
por ripoz-festo.

Survoje
en arbaron li
misiris kaj jen vidis
nobelon ĉasanta ĉi
kun granda pasi'.

Retenis
lin tiu krie
ĉuis: "De kie venas
vi?" dirante defie,
senemocie.

Afanti
respondis klare:
"De tiu urb' nefora,"
montrante senerare
al l' urb' trans-vale,

kiu ja
estas la hejmlok'
de l' nobelo kun luksa
kastel' sur fortika rok'
kun granda allog'.

La nobel'
jen demandis plu:
"Kia la urbo estas?"
"Bela kun bona situ'
kaj kun viva ĝu'!"

"Nun diru:
kiel la riĉaj
homoj kondutas tie."
"Ĉiuj mon-superstiĉaj
kaj perfortiĝaj."

"Kiel pri
la mandareno?"
"Li estas tre tirana
kiel stulta azeno
kun kruelpleno."

Ĉe tio
ĉuis la nobel':
"Ĉu vi vere konas min?"
Afanti respondis: "Ne,
ne, ne, neniel."

"Mi estas
tiu mandaren'."
Do, Afanti demandis:
"Respektinda moŝto, jen,
ĉu konas vi mem

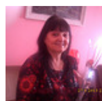
min vere?"
"Ne, mi asertas!"
"Tiea frenezulo
mi tute esti certas
kaj mi avertas,

ke kvankam
mia frenezo
ne ĉiam min atakas,
mi agas laŭ herezo
ja sen komplezo."

Afanti
aldonis plue:
"Mi ja benas vin sane
kaj malsane mi brue
diraĉas ĝue!

Hodiaŭ
en malsan-stato
mi tamen diris al vi
la veraĵon laŭ ŝato
sed ne la flaton!"

Jadranka Miric (Serbujo)

Aŭtuno

—laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo*

Aŭtuna
posttagmeza hor'
Malheliĝas ĉielo.
Pro fulmo timiĝas kor'.
Birdoj flugis for.
.
Aŭtuna
ŝtormeto kurtas.
Trompas nin aĉa veter'
Homoj sin varme vestas
kaj fi-lamentas..

Videblas
pluvofloketoj.
Ĉielo kvietiĝis
Jen,kuras du hundetoj
laŭ stratvojeto.

Krepusko
iĝas viola.
Post suna aperado
eĉ tero iĝas mola.
Nur vi, ve, sola.

Oriĝas
ŝprucofontano .
Sunsubiro nestis sur
la pinto de kaŝtano.
Sur ŝtipo pano.

*Sopir-al-sudo (ĉine: Yijiangnan): ĉina fiksforma poemo el kvin versoj de 35,77,5 silaboj laŭ rimaranĝo xa,xa,a (x=senrima).

Yanke (Ĉinujo)

—laŭ ĉinesko Dekses-Silabo*

Por
unu rev' mi kun fervor'
iradas
ĝis la cel' en for'.

Mi,
spite ĉion kun defi',
esperas
bonon de premi'.

Sed
antaŭ malica obsed'
anhelas
mi, tamen sen ced'.

Sent'
tima en ajna moment'
ne kaptu
min per pen-turment'.

Ĝoj'
min akompanas sur voj'
sinua
al monta orgojl'.

Deskses-Silabo: ĉina fiksforma poemo el kvar versoj de 1, 7, 35 silaboj, laŭ rimaranĝo a,a,xa (x=senrima)

Guram Svanidze

Ĉu estis lito?

(reala historio)

Kiam mi lernis en Moskvo, mi kromlaboris kiel gardisto. Mi eĉ faris karieron, oni promociis min al ofico de brigadestro. Mia samregionano-samkursano evitis tian laboron. Sed li regule petegis monon de gepatroj. Mi memoras, kiel li kriegis al aŭskultilo de interurba telefono, kiu pendis en vestiblo de studenthejmo: “Kiam mi revenos hejmen, mi kripligos ĉiujn, forbruligos domon!” Li urĝe bezonis mil rublojn por aĉeti ĵinson. En alia ekstremaĵo de drato oni ne komprenis, por kio li tiom bezonas. Pro tio sekvis argumento kun tre esprimplena leksiko:

– Ĉu vi ne konsideras restoraciajn kostojn,

vesperfestojn, knabinojn?! (kaj plu sekvis insultaĵoj pro stulteco de gepatroj).

– Kial li krias? – demandis min rusa junulo, kiu staris en vico al telefono kaj ne sciis kartvelan lingvon.

– Verŝajne estas malbona komunikiĝo, – mi respondis.

Mi havis ankoraŭ unu enspezon. Mi skribis por petantoj, plendantoj kaj la aliaj. Multaj homoj alveturis en Moskvon por justeco. Mi tajpis diversajn deklarojn per tajpilo kaj ankaŭ konsilis. Mi eĉ havis takson – por letero al partiaj aŭ administraj organoj je 5 rubloj, al ministerioj je 3 rubloj. Tiu laboro estis teda, sed unu okazo amuzis min...

Tiam okazis 27-a kongreso de Komunista Partio de Soveta Unio. Samregionanoj alkondukis unu petanton, ke mi helpu lin kun letero al la kongreso. Teksto (proksimume 15 paĝoj) estis en kartvela lingvo, oni petis traduki. La teksto komenciĝis de tio, ke petanton de tiu deklaro, Pantiko A., oni akuzis pro malmorala konduto, kaj pro tio oni eksigis lin el partio. Li volas, ke oni reoficigu lin.

Okazis tio...

Iam, kiam la petanto forestis en hejmo, lian domon vizitis kuzino kaj ŝia amikino. Nomo de la amikino estis Lamzira, la junulino el vilaĝo. Edzino de Pantiko, Dariko, akceptis la gastojn. Tio estas ordinara okazo, sed poste sekvis malagrablaj rezultoj. Post ioma tempo post la vizito okazis, ke Lamzira estas graveda. Patro de la junulino aranĝis esplordemandadon, sed ŝi ne povis rememori, de kie estas "tio". "Kiaj interparoloj estos en la vilaĝo?" – la patro afliktiĝis. Komence oni suspektis ĉefon de Lamzira. Ŝi kune kun la kuzino de Pantiko laboris en urbo en vendejo. Oni eldiris al li pretendojn, sed li batis senditojn kaj post ili pafis per fusilo.

En unu tago al Lamzira subite venis ideo. Kaj jen ŝi je 3-a monato de gravedo venis al Pantiko. Li en tiu momento hakis hejtlignaĵojn en korto. Li ekvidis ŝin, ŝia vizaĝo estas humila kaj multsignifa, ventro jam estas videbla. La mastro, simpla viro, subite demandis, ĉu la gastino estas graveda. Sekvis respondo:

– Jes! Tial mi venis. Mi portas vian infanon...

Pantiko pro neatendeco faligis hakilon. Lamzira rapide babilis:

– Jes, vi forestis en hejmo, kiam mi kaj via kuzino venis ĉi tien. Afero estas en tio, ke mi... sidis sur via lito. Post tio mi sentis, ke mi iĝis graveda.

– Mi ĉagreniĝas pro senskrupuleco de mia lito! – li diris mokeme rigardante ne belan Lamzira. – Ĉu vi sen pantaloneto iras gasti al ne konataj homoj?

– Vere, vi demandas maldecajn demandojn al la sinjorino, – estis respondo.

Dum Pantiko elpensis vican ŝercon, en tiu momento kiel neofronoj alflugis parencoj de Lamzira. Iuj venis "kun kukaĵo", la aliaj venis "kun vipo". Li ne povis defendi sin. Li prenis monon, kaj iĝis ĉe li du edzinoj: la nova, tio estas Lamzira, kaj la malnova, Dariko. "La nova" promesis forveturi al la vilaĝo, kiam infano naskiĝos. Dariko ankaŭ decidis elteni.

Ilustraĵo de Igorj Ĥomjakov

– Mi revenos en la vilaĝo, kvazaŭ mi ne amikiĝi je edzo. Najbaroj trankviliĝos, ne suferos pro konjektoj, – Lamzira parolis al la

ne tro saĝa poligamiulo. – Ja mi ne povas klarigi al ĉiuj, ke mi gravediĝis pro via lito.

Naskiĝis knabo. "Perlaboritan" monon Pantiko elspezis riparon de tegmento. Sed Lamzira ne volis foriri. Dum vica skandalo ŝi riproĉis la gemastrojn, ke ili riparis tegmenton kaj nun ne bezonas ŝin. Bonokaze la petanto ne havis siajn infanojn. Konekse al tio dum sekva kverelo Lamzira diris:

– Dariko ne povas naski. Tial mia filo ricevos tutan mastrumon.

La mastrumo estis ne malgranda: aŭto "Volga", duetaĝa domo kun korto. Kiam gemastroj elpelis per batoj la junulinon, ŝi laŭte kriis, por ke najbaroj povu aŭdi:

– Mi mortigos min! Mia filo iĝos orfo! Mi skribos plendon al regiona komitato!

Najbaroj aŭdis ĉion kaj antaŭĝuis. Ili atendis pluajn eventojn. Lamzira realigis sian minacon – ŝi skribis leteron al regiona komitato, ke Pantiko malvirtigis ŝin. Bonokaze ŝi ne menciis la liton. Certe ŝi ne mortigis sin.

Tiun aferon oni ekzamenis en partia komisiono. La kompatindulo sidis en vestiblo kaj kun li stumblintaj sekretarioj de regionaj komitatoj. Ili tremas, estas palaj. Oni elvokis unuope en kabineton. Multajn homojn oni elportis sur portilo el tiu terura kabineto. Venis vico de Pantiko, tie oni akceptis lin sufiĉe gaje.

– Mi ankaŭ pensis kiel Lamzira, ke mi ne mencios la liton, sed komisiono komencis klarigi kaj klarigis tiun cirkonstancon.

– Vi estas stultulo, sed ne malĉastulo, – diris al li unu severa viro. – Tiaj homoj ne devas esti en partio.

– Kaj nun mi estas ĉi tie en Moskvo. Mi esperas nur al vi! – Pantiko diris al mi, kiam mi finlegis lian deklaron. Ke deklaro estu ne rida, ni decidis ne mencii la liton. La deklaro iĝis mallonga, sed "anima" – "oni disigis kun amata partio!"

Kiam la kliento kvitiĝis, mi demandis lin, kio estis fakte. Li nemulte hezitis kaj diris, ke li prenis al si aliulan pekon kaj pro tio perlaboris monon.

– Sed la virinaĉo okazis impertinenta! – li rezumis.

Esperantigis

Igorj Ĥomjakov

(Rusio)

Bakin (1904-2005)

La paradizo por birdoj

Ni vespermanĝis ĉe la lernejo, kie nia amiko instruis. La vetera varmego jam mildiĝis. La suno subiris la monton kaj restigis rubandon da vesperruĝo sur la ĉielo, sur montsupro kaj sur arbokronoj.

"Ni iru remi," Chen proponis. Tiam ni spektis la montan pejzaĝon, starante ĉe la lageto antaŭ la lerneja pordo.

"Bone," aliaj amikoj ĝoje eĥis.

Irinte pecon da makadamita vojo, ni rapide atingis la riverbordon. Tie staris domo kun palafitoj en riverakvo. Trairinte ĝin, ni trovis kelkajn boatojn sub du arbegoj ĉe la bordo.

Ni saltis en boaton unu post alia. Unu amiko malligis la ŝnuron de la boato kaj movis ĝin per bambustango. Ĝi malrapide skuiĝis kaj glitis al la mezo de la rivero.

Tri amikoj remis. Mi kaj Ye spektis la pejzaĝon ĉirkaŭan, sidante en la boato.

Malproksime sur montdeklivo alte staris pagodo en brakumo de multaj verdaj arboj. En la proksimeco mankis multe da tiaj pagodoj, kaj tie troviĝis la hejmloko de amiko Ye.

La rivero estis larĝa, sed neniaj ondetoj videblis sur la blanka akvosurfaco. La boato trankvile fluis sur la rivero. Tri pagajoj regule plaŭdis en akvon.

Ĉe iu loko la rivero mallarĝiĝis. Frondoj post frondoj kun verdaj folioj sin ŝovis sur la riversurfacon. Tiuj folioj estis aminde verdaj. Ili apartenis al prospere kreskantaj banjanarboj, sed mi ne povis vidi

ties trunkojn.

Kiam mi asertis, ke tie kreskas multaj banjanarboj, miaj amikoj tuj korektis mian eraran aserton. Unu el ili diris, ke nur unu banjanarbo kreskas tie, kaj alia diris, ke du. Mi jam estis vidinta multajn grandajn banjanarbojn, sed tiom grandan arbon kiom ĉi tiu mi unuafoje vidis.

Nia boato laŭgrade proksimiĝis al la granda banjanarbo. Fine mi ekhavis ŝancon vidi ĝian veran vizaĝon: vere ĝi estis granda arbo kun sennombraj branĉoj, sur kiuj kreskis radikoj kaj multaj el ili pendis ĝis la tero kaj eĉ enŝoviĝis en la grundon. Parto de ĝiaj brancoj pendis tuj super la akvosurfaco. De malproksime oni povis vidi, ke granda arbo kvazaŭ kuŝas sur akvo.

Nun estis la sezono, dum kiu prosperis branĉoj kaj folioj. (La arboj jam donis etajn berojn, multaj el kiuj jam falis sur la teron.) Per tio tiu ĉi banjanarbo ŝajne montris al ni sian tutan vivforton. Tiom da verdaj folioj, amasiĝantaj sur la arbo faskojn super faskoj, lasis neniajn fendetojn inter si. Junverdeco brilis antaŭ niaj okuloj, kvazaŭ nova vivo sur ĉiu folio tremetus.
Kiel bela arbego en la suda lando!

Nia boato haltis momenton sub la arbego. Ni ne surbordiĝis pro malseka grundo. Amiko diris, ke tie estas "la paradizo por birdoj" kaj multaj birdoj konstruis neston sur tiu ĉi arbego. Kampuloj ne permesis kapti ilin. Mi ŝajne aŭdis bruon de flugilsvingado de kelkaj birdoj, sed kiam mi direktis tien mian atenteman rigardon, mi ne vidis signon de birdoj. Nur sennombraj radikoj hirtiĝis tie, kiel palisoj. La tero estis malseka, eble pro tio ke flusakvo ofte invadis la bordon. Nenia birdo troviĝis en "la paradizo por birdoj", mi pensis. La boato startis sub remado de amiko kaj ĝi lante fluis al la mezo de la rivero.
Sur kampara pado ĉe la bordo staris kelkaj liĉiarboj, kiuj estis peze ŝarĝitaj per ruĝaj beroj. Nia boato flosis ĝis tien. Amiko direktis la boaton per pagajo en mallarĝan fluejon. Apud la pado ni ĉiuj saltis sur la bordon.

Du amikoj rapide grimpis sur arbon kaj ĵetis suben frondojn kun liĉiberoj. Mi, Chen kaj Ye kaptis ilin, starante sub la arbo. Kiam grimpintoj surteriĝis, ni manĝis liĉiberojn, reirante al la boato.

La sekvan tagon ni veturis per boato al la hejmloko de Ye, jen la loko kun pagodo sur montdeklivo. Ni ekiris de la lernejo, kie Chen instruis, kaj ni preterpasis "la paradizon por birdoj".

Matene la sunradioj rebrilis sur la akvosurfaco kaj arbokronoj. Ĉio aspektis tre hele. Nia boato restis sub la arbego dum kelka tempo.

Komence estis kviete ĉirkaŭe. Tuj poste aŭdiĝis subite ĉirpado de birdo. Amiko Chen kunfrapis siajn manojn, kaj ni vidis birdegon ekflugi, sekvate de la dua kaj la tria. Ni daŭrigis manfrapadon kaj baldaŭ la arbaro fariĝis vigloplena. Ĉie vidiĝis birdoj kaj birdombroj, grandaj, malgrandaj, mikskoloraj, nigraj, unuj el kiuj pepadis sur arboj, la duaj ekflugis kaj la triaj svingis flugilojn.

Mi atenteme pririgardis, sed miaj okuloj ne povis ĉirkaŭpreni ĉion. Kiam mi klare vidis unu birdon, mi preterlasis alian, kaj kiam mi okule kaptis ĉi tiun, la tria forflugis. Garulo alflugis, sed ĝi tuj reflugis en la arbaron, surprizite pro mia manfrapado. Ĝi ekscitite kantis sur maldika branĉo. Kiel orelplaĉa kanto!

"Ni foriru," Ye urĝis.

Kiam la boato glitis al la vilaĝo sube de la pagodo, mi returnis mian kapon por vidi la pompan arbegon forlasitan malantaŭe. Mi ekhavis senton de domaĝado. Hieraŭ miaj okuloj trompis min. "Paradizo por birdoj" vere estis la paradizo por birdoj.

Kantono, junie de 1933

elĉinigis **Vejdo (Ĉinujo)**

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_

Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: No.-3-2 de la 5-a etaĝdomo
de No. 19, St. Wujiang, Jiangbei-Distrikto,
Chongqing, 400023, Ĉinio
Tel: (023) 67095890 (hejme)
Retadreso: vejdo@163.com
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
Por legi pasintajn numerojn de Penseo, vin turnu al www.elerno.cn/penlisto.htm

_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_